

У бројним јавним реакцијама поводом настојања сепаратистичких *de facto* власти на Косову и Метохији, да "Косово" постане члан Унеска, чини се да је недовољна пажња посвећена правној димензији и последицама у случају да се то заиста и догоди. У предвечерје заседања Генералне конференције УНЕСКО, која ће се одржати од 3. до 18. новембра ове године, а која ће одлучивати о предлогу Извршног савета Унеска да "Косово" постане члан те организације, шира јавност требало би да буде упозната и са правним аспектом такве евентуалне одлуке.

Париском конвенцијом прописано је, између осталог, да је "брига о културној и природној баштини која се налази на територији државе чланице (потписнице) Конвенције (која се назива национална културна баштина), њено право и дужност" (чл. 4. Париске конвенције).

Основна правна последица евентуалног учлањења "Косова" у Унеско огледа се у приступу Конвенцији о заштити светске културне и природне баштине, коју је Генерална конференција Унеска усвојила на XVII заседању, одржаном у Паризу 1972. године (у даљем тексту: Париска конвенција). Париском конвенцијом прописано је, између осталог, да је "брига о културној и природној баштини која се налази на територији државе чланице (потписнице) Конвенције (која се назива национална културна баштина), њено право и дужност" (чл. 4. Париске конвенције). Надаље, овом конвенцијом је предвиђено да "национална културна баштина, поштујући у потпуности суверенитет државе на чијој територији се налази и не кршећи власничка права, представља истовремено универзалну баштину, на чијој заштити треба да сарађује читава међународна заједница" (чл. 6. ст. 1. Париске конвенције).

Оног часа када би "Косово" постало члан Унеска стекло би право да потпише Париску конвенцију, у складу са њеним чл. 31; тиме би, не само *de facto*, већ и *de iure*, стекло суверено право да културну баштину на тој територији назива онако како суверено одлучи, па дакле и "косовском националном баштином", као и суверено право да се о њој

(Квази)правне последице евентуалног чланства "Косова" у Унеско

Пише: Душко Челић

среда, 28 октобар 2015 13:02

стара. Свака друга власт (па и власти Србије), биле би у том случају дужне да, у домену на који се односи Париска конвенција, поштује суверенитет "Косова". Другим речима, ниједна институција Републике Србије, па тако ни Републички завод за заштиту споменика културе, не би могла да предузме ниједну заштитну радњу на било ком споменику културе на територији Косова и Метохије, без изричите сагласности самопроглашених власти "Косова".

Искључиво право на заштиту свих споменика културе на територији Косова и Метохије, па дакле и српске културне баштине, имали би "останци институције" сепаратистичких власти "Косова". И не само у погледу заштите, већ и у погледу читаве културне политике према и у односу на српску културну баштину на тој територији (укључујући и планомерно ограничавајући се на једну презентацију и организацију), доста би суверена држава

"Косова". То право, у случају добијања статуса члана Унеска, односно, у случају потписивања Париске конвенције, било би међународно-правно "запечаћено" ауторитетом Унеска, без обзира на то што је на снази Резолуција СБ УН 1244, која гарантује територијални интегритет и суверенитет СР Југославије (односно Србије, као државе сукцесора), и без обзира на то што "Косово" није чланица УН. Истина, од 17. фебруара 2008. године, сепаратистичке

de facto

власти на Косову и Метохији су се у свим областима, па и у области културне политике, понашале као

de facto

држава; ствар је у томе да би, у случају учлањења у Унеско "Косово" и

de iure,

у области заштите природне и културне баштине на тој територији, добило сва права и обавезе као и свака међународно призната суверена држава.

(Квази)правне последице евентуалног чланства "Косова" у Унеско

Пише: Душко Челић
среда, 28 октобар 2015 13:02

